

Kerkwijzer

Protestantse Kerk

Verschijnt tweewekelijks Vrijdag 6 juli 2018 25^e jaargang nr. 14

Meditatie

Hoezo te calvinistisch .....?

Ik ben een calvinist, daar helpt geen lievemoederen aan. Weliswaar vind ik de lutherse traditie in menig opzicht veel mooier (kerkmuziek!) en zou ik heel goed in die traditie kunnen staan, maar nee, ik sta met twee voeten in het calvinisme. Ik ken het calvinisme van huis uit en van binnen uit, dubbelop.

Maar juist daarom vond ik het al lang onterecht dat het calvinisme werd aangewezen als grond voor een miezerige moraal die alles wat maar leek op uitbundigheid of zweemde naar feestelijkheid afkeurde. Calvinijn en zijn geestelijke nazaten zouden dan de dompers zijn die de samenleving tot op de dag van vandaag een ferment van somberheid gaven en elke uitbundigheid in de kiem wilden smoren. 'Doe maar gewoon, dan doe je gek genoeg' zou dan de bij uitstek calvinistische wijsheid zijn.

Ik ben half en half wel eens op zoek geweest naar de herkomst van dat negatieve stempel, maar ik boekte geen resultaat en ik vond ook andere dingen eigenlijk interessanter om uit te zoeken en zo vervaagde mijn zoeken weer.

Maar ziedaar! In 2017 verscheen een sterk uitgebreide herdruk van het boek 'Moet kunnen. Op zoek naar een Nederlandse identiteit' van Herman Pleij, hoogleraar te Amsterdam en dat boek bood wat ik zocht, maar tot dan toe niet vond!

Herman Pleij promoveerde indertijd op de functie van laatmiddeleeuwse carnavalsteksten en daarbij viel hem op hoezeer in die tijd (dus in de 14e en 15e eeuw) literatuur werd ingezet bij het ontwerpen van een nieuwe moraal. Die nieuwe moraal moest in de Lage Landen vooral de zucht naar winst binnen het koopmansmilieu, dat in de samenleving sterk overheersend was, rechtvaardigen en stimuleren en daarbij werden waarden als hard werken, zuinigheid, soberheid, zelfredzaamheid en vooral onafhankelijkheid sterk benadrukt.

Ziedaar de beelden die nog steeds te herkennen zijn in wat nu meestal 'calvinistisch' heet te zijn.

Dat 'calvinisme' is dus niet ontstaan in het protestantse noorden van de Gouden Eeuw, maar (getuige die carnavalsteksten) al veel eerder in een Vlaams-Brabantse samenleving.

Na de scheiding tussen noord en zuid aan het eind van de zestiende eeuw in het kader van de Opstand (val van Antwerpen in 1585), herstelden zich in de zuidelijke gewesten weer de hiërarchieën van kerk en staat. Daarmee kwam ook een einde aan de overmacht van burger- en koopmansstand. Duizenden kooplieden, meestal overgegaan tot het calvinisme vanwege het gunstiger ondernemersklimaat, vluchtten naar het noorden. Maar wel namen ze de eeuwenlang beproefde mentaliteit mee, waarmee ze in de Hollandse en Zeeuwse steden de aanzet hadden gegeven tot een ongekende welvaart. In de loop van de eeuwen die volgden ging, wat aanvankelijk als prijzenswaardig werd aanbevolen, in het tegendeel verkeren waarbij het een stempel kreeg dat er aanvankelijk helemaal niet bij hoorde. Wat nu 'calvinistisch' heet te zijn is in werkelijkheid van middeleeuwse Vlaamse origine. In het huidige België is er niemand meer die zich dit erfgoed uit vroeger tijden herinnert, maar boven de rivieren moet de term calvinisme nog steeds dienen om een verwerpelijk geachte soberheid of zuinigheid te bestempelen.

Is dit van belang? Ach, welnee, dit hoort bij de franje van de geschiedenis, meer niet. Maar ik vond het toch wel leuk om te lezen, want ik ben nu eenmaal een calvinist, daar helpt geen lievemoederen aan.

Geb van Doornik

Vandaag lezen wij:

Vrijdag 6 juli	Marcus 5:35-43
Zaterdag 7 juli	Psalm 123
Zondag 8 juli	Marcus 6:1-13
Maandag 9 juli	Marcus 6:14-29
Dinsdag 10 juli	Marcus 6:30-44
Woensdag 11 juli	Romeinen 14:1-12
Donderdag 12 juli	Romeinen 14:13-23
Vrijdag 13 juli	Romeinen 15:1-13
Zaterdag 14 juli	Efeziërs 1:1-6
Zondag 15 juli	Efeziërs 1:7-14
Maandag 16 juli	Efeziërs 1:15-23
Dinsdag 17 juli	Psalm 14
Woensdag 18 juli	Klaagliederen 1:1-11
Donderdag 19 juli	Klaagliederen 1:12-22

Kerkradio

Programma woensdag 11 en 18 juli

Aanvang 18.45 uur

1. Wanneer de schemer valt
2. Psalm 121
3. God onze Vader
4. Voor alle heil'gen in de heerlijkheid
5. Meditatie n.a.v. Spreuken 10: 11-21
Thema: 'Zegen van de gerechtigheid'
6. Komt als kinderen van het licht
7. Het is goed in mijn ziel
8. Wohin soll ich mich wenden (Schubert)
9. Verzoeken/Felicitaties
10. Sluiting

Voor de volgende uitzendingen kunt u verzoeknummers aanvragen tot vrijdag 20 juli.

John Post, Fenacoliusslaan 16, Tel. 010-5917470

(hjpost@kabelfoon.nl)

Algemene Kerkenraad

College van Kerkrentmeesters

Coll .v. Diakenen

Op zondag 8 juli is in de Immanuëlkerk, Koningshof en de Groote Kerk de eerste collecte bestemd voor de Algemene Middelen van de Diaconie. Op zondag 15 juli is de eerste collecte in de Koningshof en de Groote Kerk is bestemd voor Egypte.

EGYPTE – VERBETERING VAN GEZONDHEID EN LEEFOMSTANDIGHEDEN VAN DE ARMEN

In Egypte, met name op het platteland, komt veel armoede voor. De politieke ontwikkelingen van de afgelopen jaren hebben de situatie alleen maar verder verslechterd. Het principe van waaruit de Koptisch Orthodoxe Kerk werkt is: mensen moeten zelf verantwoordelijk zijn voor de veranderingen in hun eigen leven. De diaconale medewerkers van BLESS hebben als enige taak assisteren, te coachen en te faciliteren. Want alleen als een project gedragen wordt door de mensen zelf, is de verandering blijvend, is de overtuiging van BLESS.

Ontwikkelingscomité

Het initiatief ligt bij de kerkelijke gemeentes zelf. Zij vragen BLESS om een team naar hun dorp of wijk te sturen. Samen met dit team inventariseert de kerkelijke gemeente welke problemen er zijn en wat er nodig is om het dorp of de wijk te ontwikkelen. Vervolgens krijgt een aantal jonge mensen uit de kerkelijke gemeente een training om het ontwikkelingswerk in hun dorp of wijk aan te pakken. Ze stellen een ontwikkelingscomité samen en selecteren de onderwerpen waar ze aan willen werken. Er is niemand die hen voorschrijft wat ze precies moeten doen. Ze bedenken het zelf.

Veelzijdig

De projecten die de dorpelingen of buurtbewoners aanpakken zijn divers. Soms moet dorpsgezondheidszorg opgezet, dan moeten wijkbewoners leren onderhandelen met de overheid over riolering of waterleiding. Er zijn alfabetiseringsprogramma's, en anderen leren weer hoe ze fondsen kunnen werven. Mariam en Meri werken samen met BLESS aan de ontwikkeling van hun dorpen in Zuid-Egypte. Mariam is gespecialiseerd in gezondheid: "Een tijd terug moest ik last-minute een seminar geven over vrouwenbesnijdenis, wat hier nog steeds massaal gebeurt. Het maakte me nerveus, omdat het zo'n beladen onderwerp is. Toen ik klaar was, zeiden mensen dat het veel overtuigender was dan wat ze tot nu toe hadden gehoord, en dat ze het niet meer zouden doen." Meri legt juist nadruk op het begeleiden van mikrokredieten voor minibedrijfjes, omdat die zo'n enorme invloed hebben op de families in haar dorp. "Het is zo bijzonder om de gezichten van deze mensen te zien wanneer ze komen om hun eerste lening terug te betalen", zegt ze. Deze jonge dorpsvrouwen laten in hun enthousiasme zien dat er een alternatief is voor grauwe armoede. Ervaring

Na enkele jaren moet het dorp of de wijk het project zonder steun van BLESS voortzetten. Dat is alleen mogelijk als het project ook genoeg oplevert. Wanneer het zover is, trekt BLESS zich terug om op een ander plek opnieuw kerkelijke gemeentes te helpen het diaconale werk te organiseren. Op deze manier coacht BLESS altijd maximaal dertig dorpen of wijken tegelijk. BLESS maakt dankbaar gebruik gemaakt van de ervaring van bestaande comités. Zij zijn een vraagbaak voor de comités die net beginnen. En projecten die afgerond zijn, kunnen zo nodig altijd rekenen op wat extra begeleiding.

BLESS is de Engelse afkorting van de diaconale organisatie van de Koptisch Orthodoxe Kerk. En letterlijk een zegen voor arme inwoners van Egypte!

Namens Koptische christenen en andere dorpsbewoners hartelijk dank voor uw ondersteuning van dit werk!

Algemene berichten

Maandelijks schrijfactie Amnesty International groep

Voor de maandelijks schrijfactie kunnen de informatie en voorbeeldbrieven vanaf de website worden gedownload. U kunt ook een schrijfabonnement nemen. (zie hieronder)

Schrijfactie Brazilië: moord op activiste moet opgelost

Op 14 maart nam een onbekende schutter de auto van de Braziliaanse activiste en politica Marielle Franco onder vuur. Zij en haar chauffeur werden doodgeschoten. Ruim twee maanden na haar moord is het nog niet bekend wie haar vermoordde en waarom.

Onderzoek mag niet leiden tot straffeloosheid

Marielle Franco zat sinds 2016 in de gemeenteraad van Rio de Janeiro. Ze stond bekend als een vrouwenrechten- en LHBT-activiste. Ze sprak zich ook uit over het gewelddadige optreden van de politie in de sloppenwijken. Haar dood leidde tot massale protestdemonstraties in meerdere Braziliaanse steden. Volgens de media moet de schutter een professional zijn geweest. Ook blijkt dat vijf bewakingscamera's op de plaats van de moord een dag eerder waren uitgeschakeld. Beelden van omringende camera's laten zien dat iemand Franco achtervolgde. Dit duidt erop dat het gaat om moord met voorbedachten rade.

Als de autoriteiten er niet in slagen de schuldigen te berechten, is dat een signaal dat mensenrechtenverdedigers ongestraft vermoord kunnen worden. Brazilië is voor mensenrechtenactivisten een van de meest dodelijke landen. In 2017 werden ten minste 58 van hen vermoord.

Brieven

Met het versturen van twee brieven (een aan de ambassadeur van Brazilië en een naar de autoriteiten van dat land) roept u hen op om een grondig onderzoek te doen naar de moord op Marielle Franco en de verantwoordelijken te vervolgen.

Kijk voor meer informatie en de voorbeeldbrieven op onze website www.amnestymaassluis.nl onder de kop Schrijfacties. Hier kunt u de voorbeeldbrieven downloaden.

De brieven kunt u ondertekenen of overschrijven en vóór 1 augustus 2018 versturen naar het adres dat boven aan de brief staat vermeld.

Wie geen toegang heeft tot internet, maar wel graag een brief wil versturen, kan een schrijfabonnement nemen. U moet dan € 6,90 overmaken op bankrekening NL51 TRIO 0197 6691 15 t.n.v. Amnesty 128 Maassluis. Dan krijgt u 10 x per jaar een brief en vertaling toegestuurd. Door die te ondertekenen en te verzenden, werkt u mee aan de internationale druk die voor veel gewetensgevangenen heeft geleid tot verbetering van hun situatie.

Portokosten

Portokosten (0-20 gr) binnen Europa: Internationaal 1

Portokosten Brazilië: Internationaal 1

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met Hans Oostervink.

telefoonnummer: 06-29 09 39 27.

Jeugdwijzer